

Opgave:

Hoe zorgen we in 2030 voor een omgeving die uitdaagt om te bewegen, maar die ook veilig en toegankelijk is?

Nb. de groene tekst volgt uit de inbreng tijdens de omgevingsdialog van maart 2019

- Waar moeten we rekening mee houden?
(trends en ontwikkelingen, kaders, beleid, etc)
- Bevolkingsontwikkeling
  - Verkeersbeleid Provincie en gemeente
  - Ontwikkeling e-bike en andere vervoersmiddelen
  - Trends als auto's delen / gezamenlijk organiseren vervoer
  - Op de lange termijn: zelfrijdend vervoer?
  - .....
  - .....

MAAK HET! #INHEERENVEEN

Omgeving anders inrichten, zodat die meer uitdaagt om te bewegen

Concrete voorbeelden:

- *Nieuwe wandelpaden en fietspaden* Voor crossfietsen
Fietspad Mildam naar Nieuweschoot langs Tjonger. En Mildam naar Nieuwehorne

<p>Voordelen van deze richting:</p> <ul style="list-style-type: none"> Shuttle bus zelfrijdend Meer vervoer op kortere tijdstippen Meer vervoer naar behoefte Capaciteit voor mindervaliden Ruimte voor hulpmiddelen Mensen/omwonenden er blijvend op te wijzen/stimuleren om trottoirs in de winter begaanbaar te maken/houden bij sneeuw en ijs 	<p>Nadelen van deze richting:</p> <ul style="list-style-type: none"> Geen speelveld langs doorgaande wegen
--	--

Omgaan met verschillen in snelheid (verkeer scheiden?)

Concrete voorbeelden:

- Routes voor woon/werk verkeer naar buitengebied
- .....

<p>Voordelen van deze richting:</p> <ul style="list-style-type: none"> Langzaam verkeer in het parkgebied (scheiding wandelaars en fietsers) Landbouwverkeer en vrachtverkeer Blijvend op doorgaande wegen om Snelheid af te remmen 	<p>Nadelen van deze richting:</p>
---	--

Verkeersdruk beter spreiden in plaats en in tijd

Concrete voorbeelden:

- *Bepaalde routes/bestemmingen ontmoedigen/aantrekkelijker maken*
- .....

<p>Voordelen van deze richting:</p> <ul style="list-style-type: none"> Visie lange termijn Oranjewoud auto-vrij Waar het betreft Oranjewoud-park Het gunnen van vrije doorgang Gunnen van ruimte Meer openbare straatverlichting Gedeelte Schoterlandseweg 't Katlijker Schar Bijscholing ivm verkeers-deelname 	<p>Nadelen van deze richting:</p>
---	--

Mischien item gezondheid/gezondheidszorg /ondersteuning/mantelzorg

Concrete voorbeelden:

- .....
- .....
- .....

<p>Voordelen van deze richting:</p>	<p>Nadelen van deze richting:</p>
--	--

Goedkoper openbaar vervoer ook in het buitengebied

Concrete voorbeelden:

- Dorpstaxi/ zelfredzame burgers
- Doorpshelp Katlijk/Mildam/Nieuwehorne levert ook vervoer
- Automaatje ANWB

<p>Voordelen van deze richting:</p> <ul style="list-style-type: none"> Maatwerk 	<p>Nadelen van deze richting:</p> <ul style="list-style-type: none"> Onbekend/je moet het vragen
---	--

Verkeer op het water stimuleren en faciliteren

Concrete voorbeelden:

- Suppen
- Turfroute ook functioneel niet alleen recreatie
- .....

<p>Voordelen van deze richting:</p>	<p>Nadelen van deze richting:</p>
--	--

Opgave: Hoe zorgen we ervoor dat in 2030 met maximaal draagvlak 40% van de energie duurzaam wordt opgewekt?

Nb. de groene tekst volgt uit de inbreng tijdens de omgevingsdialoog van maart 2019

- Waar moeten we rekening mee houden?
(trends en ontwikkelingen, kaders, beleid, etc)
- Akkoord van Parijs
  - Klimaatakkoord
  - Regionale Energiestrategie
  - Duurzaamheidsprogramma
  - Landschapsbeleid van de Provincie.
  - .....
  - .....

MAAK HET! #INHEERENVEEN

Verduurzamen bestaande woningvoorraad

Concrete voorbeelden:

- Isoleren (muur/vloer/dak)
- Energie opwekken (zonnepanelen/zonneboiler/warmtepomp)
- Prioriteiten op vervuiling (gas 'later')

Voordelen van deze richting: Geen invloed op landschap/omgeving Waardevermeerdering	Nadelen van deze richting: Financieel negatief/terugverdientijd Arbeidsintensief Vakkennis nodig
--	--

Nieuwe energieopwekking passend in het landschap

Concrete voorbeelden:

- Inpassen met boomsingels panelen uit het zicht
- Nieuwe energieopwekking op bestaande infrastructuur/bebouwing bij voorkeur
- Minder grote windmolens passend in het landschap

Voordelen van deze richting: Meer draagvlak	Nadelen van deze richting:
---	-----------------------------------

Lokaal draagvlak /regie door inwoners

Concrete voorbeelden:

- Lokale coöperaties (postcoderoos)
- Dorpsmolen

Voordelen van deze richting: Minder zwaar hoofdnet bij gebruiker Draagvlak door dorpsmolen	Nadelen van deze richting:
---	-----------------------------------

Waterstof

Concrete voorbeelden:

- Inzet waterstof stimuleren
- Herbestemming bestaand gasnet
- ....

Voordelen van deze richting:	Nadelen van deze richting:
-------------------------------------	-----------------------------------

Vestigingsbeleid duurzame bedrijven en bewoners

Concrete voorbeelden:

- .....
- .....
- .....

Voordelen van deze richting:	Nadelen van deze richting:
-------------------------------------	-----------------------------------

Consuminderen Lifestyle

Concrete voorbeelden:

- Energiezuinige apparaten
- Niet onnodig reizen
- Kortere douches

Voordelen van deze richting:	Nadelen van deze richting:
-------------------------------------	-----------------------------------

Opgave:

Hoe zorgen we ervoor dat het landschap in 2030 vitaal is en het cultureel erfgoed herkenbaar/beleefbaar?

Nb. de groene teksten volgen uit de inbreng tijdens de omgevingsdialogo van maart 2019

- Waar moeten we rekening mee houden?**
(trends en ontwikkelingen, kaders, beleid, etc)
- Landschapsbeleid van de Provincie
  - Rijksmiddelen voor landschap, natuur en erfgoed
  - Europees landbouwbeleid
  - .....
  - .....
  - .....

Behoud/herstel monumenten en cultuurhistorisch waardevolle gebouwen

Concrete voorbeelden:

- Verpaupering tegen gaan
- Nieuwe monumenten/landgoederen aanleggen

<p>Voordelen van deze richting:</p> <p>Het behoud van de inrichting en onderhoud aanzicht van natuur en gebouwen Afwisseling/aantrekkelijk landschap Informeren van mensen (bezoekers) Bewustzijn gebied voor locals</p>	<p>Nadelen van deze richting:</p> <p>Verschillende eigenaren Het mooist zou een overkoepelende organisatie/vereniging van eigenaren oid zijn.</p>
---	--

Behoud/herstel/versterken van de lanenstructuur

Concrete voorbeelden:

- *Grandwaterpeil omhoog*
Behoud monumentale/ bijzondere bomen

<p>Voordelen van deze richting:</p> <p>Beheer is behoud Je kunt mensen wat leren/vertellen</p>	<p>Nadelen van deze richting:</p> <p>De zaag moet er in (let op emotie, let op voorlichting, draagvlak) Je moet water vasthouden</p>
---	---

Nieuwe ontwikkelingen goed inpassen in het landschap

Concrete voorbeelden:

- *Uitbreiding agrarische bedrijven*
- *Opwekking van duurzame energie*

<p>Voordelen van deze richting:</p> <p>Samenwerking met agrariërs Mooi landschap – zeer divers Natuurinclusieve landbouw Extensief Let op regenwater (niet op riool) scheelt veel water</p>	<p>Nadelen van deze richting:</p> <p>Andere biodiversiteit (ganzen, zwanen) Let op als landbouw weg gaat landschap weg Hoge recreatiedruk</p>
--	---

Zorgen voor inheemse bomenlandschap

Concrete voorbeelden:

- Spar heeft het door de droogte moeilijk

<p>Voordelen van deze richting:</p> <p>Uitheemse soorten vallen om (kan ook nadeel zijn)</p>	<p>Nadelen van deze richting:</p>
---	--

<< ..... >>

Concrete voorbeelden:

- Integraal beheerplan nodig ook ivm verschillende bouseigenaren
- Biodiversiteit gaat achteruit, verschraling proberen tegen te gaan (missen de vogels van vroeger, wulp)

<p>Voordelen van deze richting:</p>	<p>Nadelen van deze richting:</p> <p>Recreatie en vaardruk/ geconcentreerd rond Tjaarda Sluipverkeer proberen te ontmoedigen paaltjes doodlopende wegen maken Graag minder sluipverkeer landschapspark Oranjewoud!!</p>
--	---

<< ..... >>

Concrete voorbeelden:

- Terugbrengen van structuur in het landschap
- Financieën duidelijk bij visies (gemeente/staatsbosbeheer) + samenwerking waar mogelijk
- Moskou pleats – veel land iets mee doen

<p>Voordelen van deze richting:</p>	<p>Nadelen van deze richting:</p>
--	--

Opgave: Hoe zorgen we er voor dat er voldoende geschikte woningen zijn voor jong en oud?

Nb. de groene tekst volgt uit de inbreng tijdens de omgevingsdialoog van maart 2019

Waar moeten we rekening mee houden?
(trends en ontwikkelingen, kaders, beleid, etc)

- Bevolkingsontwikkeling (vergrijzing/ontgroening)
- Woningbouwafspraken Provincie
- Rijksbeleid op het gebied van zorg
- .....
- .....

MAAK HET! #INHEERENVEEN

Woningen geschikt maken voor wonen en zorg ●

Concrete voorbeelden:
-Aanpassen bestaande woningen

Voordelen van deze richting:	Nadelen van deze richting:

Ander soorten woningen bouwen ●

Behoud uitstraling bestaande kernen (o.a Oranjewoud)

Concrete voorbeelden:
-Levensloopbestendig Bungalows flexibel, zonder zorgaanbod ●
-Plaatsen van mantelzorgwoningen op het erf ●
-Woonvormen gericht op 'samen wonen' Ook mix doelgroepen (jong en oud)

Voordelen van deze richting: Sluit aan bij wens lang zelfredzaam wonen Geeft reuring aan dorp/wijk	Nadelen van deze richting: Niet wens van iedere inwoner
---	---

Transformeren leegstaand vastgoed tot woonruimten ●●●

Concrete voorbeelden:
Woningruil door actieve netvorming
Bijvoorbeeld ombouw van leegstaande scholen
In Mildam/Katlijk

Voordelen van deze richting: Sluit aan bij economische waarde van woningen	Nadelen van deze richting: Lastig realiseren financiering
--	---

Minder sociale huurwoningen in Oudeschoot ●

Concrete voorbeelden:
Balans in het dorp weg
Toewerken naar een mix van bewoners

Voordelen van deze richting:	Nadelen van deze richting:

Betaalbaar en duurzaam bouwen voor kleinere huishoudens ●●

Concrete voorbeelden:
Tiny houses ●
Knarrehof ●

Voordelen van deze richting: Deze vorm beweegt mee met de Bevolkingsontwikkeling Door samenleven van verschillende mensen kunnen ze samen dingen gebruiken	Nadelen van deze richting: Aanpassen regelgeving om mogelijk te maken
---	---

◀ ..... ▶

Concrete voorbeelden:

Voordelen van deze richting:	Nadelen van deze richting:

Opgave:

Hoe zorgen we ervoor dat bewoners en bezoekers op een goede manier kunnen recreëren in 2030?

Nb. de groene tekst volgt uit de inbreng tijdens de omgevingsdialoog van maart 2019

- Waar moeten we rekening mee houden?**
(trends en ontwikkelingen, kaders, beleid, etc)
- Vergrijzing
  - Recreatiebeleid Rijk en Provincie
  - Trends en ontwikkelingen toerisme en recreatie
  - Belangen ondernemers
  - Belangen inwoners
  - .....
  - .....

MAAK HET! #INHEERENVEEN

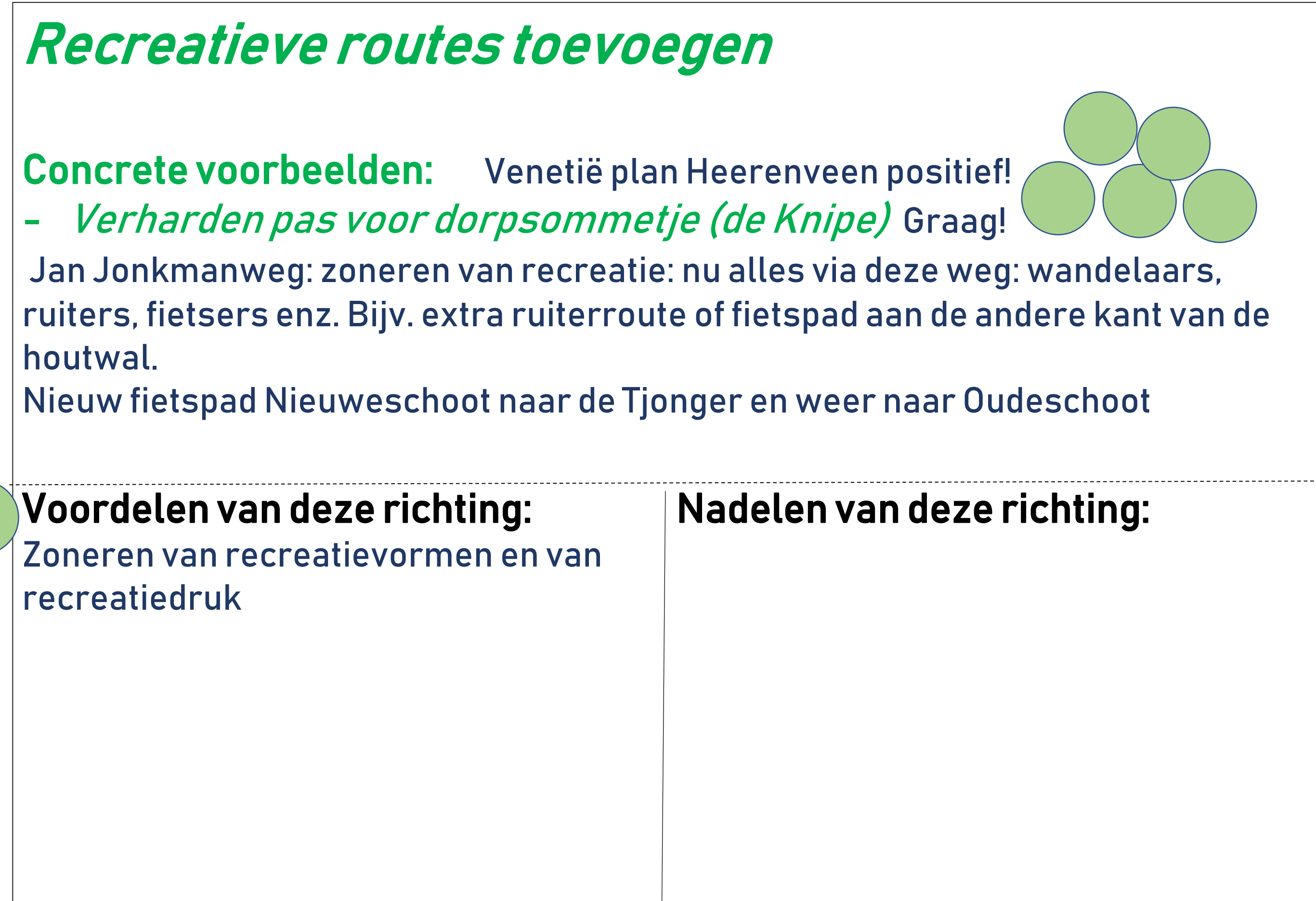
Recreatieve routes toevoegen

Concrete voorbeelden: Venetië plan Heerenveen positief!
- *Verharden pas voor dorpsommetje (de Knipe)* Graag!
Jan Jonkmanweg: zoneren van recreatie: nu alles via deze weg: wandelaars, ruiters, fietsers enz. Bijv. extra ruiterroute of fietspad aan de andere kant van de houtwal.
Nieuw fietspad Nieuweschoot naar de Tjonger en weer naar Oudeschoot

Voordelen van deze richting:

Zoneren van recreatievormen en van recreatiedruk

Nadelen van deze richting:

Recreatieve voorzieningen toevoegen (ook voor jongeren en minder validen)

Self service support: laadstation fiets, telefoon, AED, pleisterplaats, waterrecreanten

Concrete voorbeelden:

- *Zwemplas*(strandje) *de Knipe*
- Speelvoorziening bij Tjaarda terug
- Vuilwatertanks plek om te legen
- Voorzieningen voor watersporters
- Camperplaatsen (suppers, bootje)
- Multigeneratie (familievakanties veel mensen in een huis)

Voordelen van deze richting:

Jongeren hebben plek in de Knipe om elkaar te ontmoeten.
Weg van de smartphone

Nadelen van deze richting:

Balans tussen ondernemerschap en leefbaarheid voor mens/dier bewaren

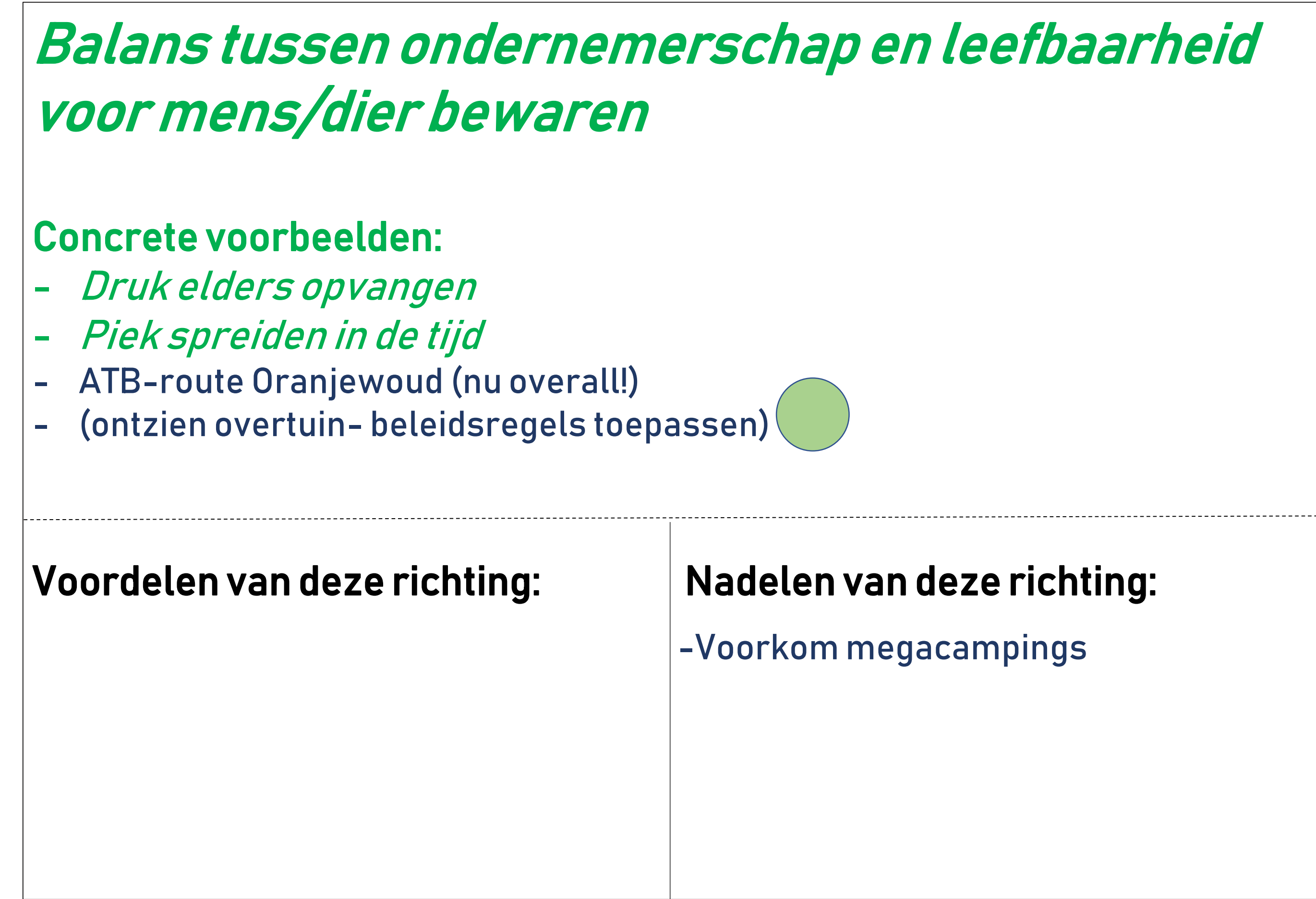
Concrete voorbeelden:

- *Druk elders opvangen*
- *Piek spreiden in de tijd*
- ATB-route Oranjewoud (nu overall!)
- (ontzien overtuin- beleidsregels toepassen)

Voordelen van deze richting:

Nadelen van deze richting:

-Voorkom megacampings

Wat is onze identiteit/ uitstraling in+om Heerenveen

Concrete voorbeelden:

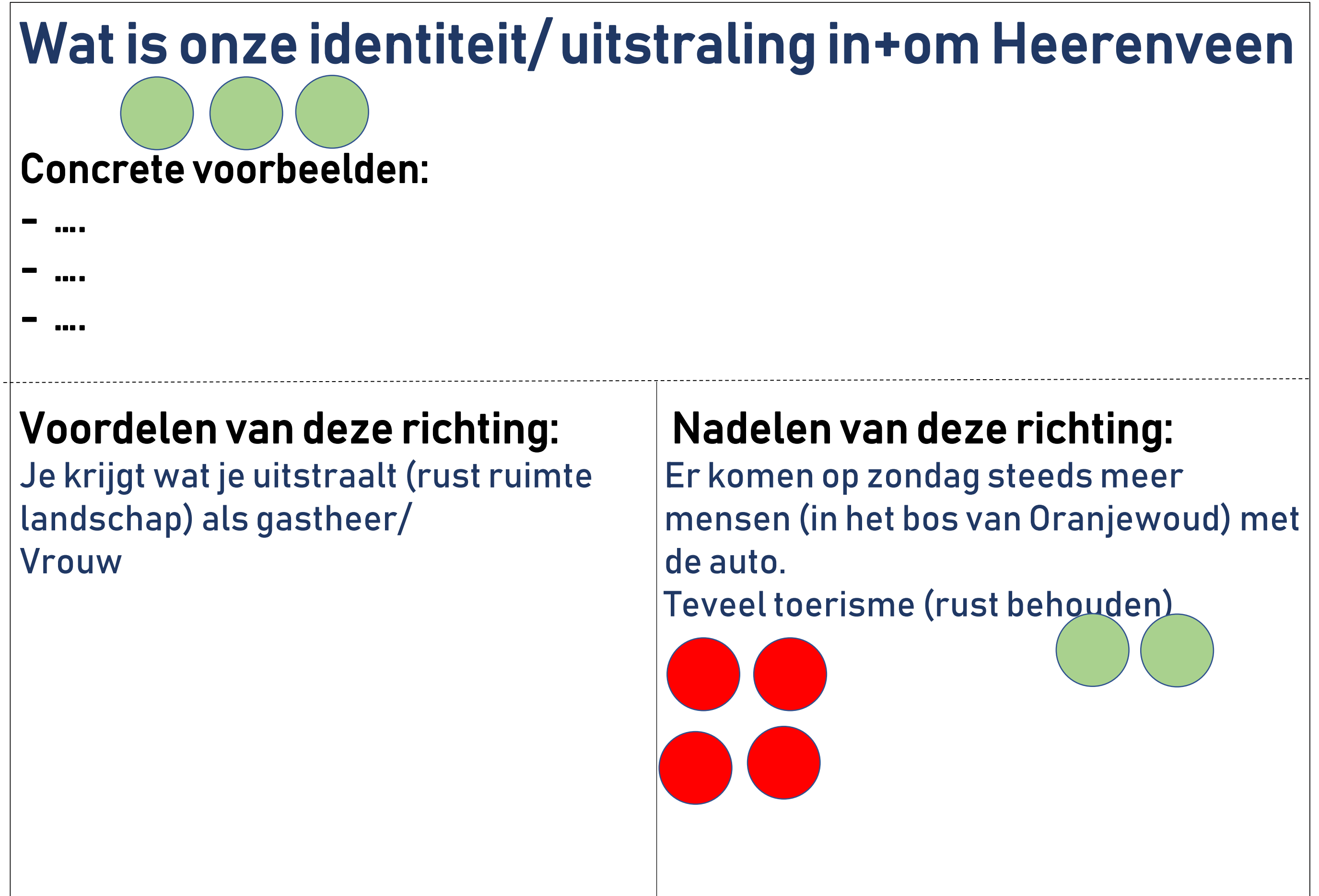
- ....
- ....
- ....

Voordelen van deze richting:

Je krijgt wat je uitstraalt (rust ruimte landschap) als gastheer/ Vrouw

Nadelen van deze richting:

Er komen op zondag steeds meer mensen (in het bos van Oranjewoud) met de auto.
Teveel toerisme (rust behouden)

Informatieborden (fysiek en digital)

Concrete voorbeelden:

Bijvoorbeeld info bij joodse begraafplaats: in De Knipe

Voordelen van deze richting:

Nadelen van deze richting:

Recreatie voor iedereen toegankelijk

Concrete voorbeelden:

- .....
- .....
- .....

Voordelen van deze richting:

Nadelen van deze richting:

Opgave: Hoe zorgen we ervoor dat er voldoende sportaccomodaties beschikbaar of bereikbaar blijven in 2030

Nb. de groene tekst volgt uit de inbreng tijdens de omgevingsdialoog van maart 2019

Waar moeten we rekening mee houden?
(trends en ontwikkelingen, kaders, beleid, etc)

- Bevolkingsontwikkeling
- Beschikbaarheid van vrijwilligers
- Veranderende leefstijlkeuzes (meer individueel sporten)
- Rijksmiddelen en gemeentelijk budget ten behoeve van sport
- .....
- .....
- .....

MAAK HET!
#INHEERENVEEN

Sportaccomodaties beter bereikbaar maken/houden

Concrete voorbeelden:

- *Op fietsafstand*
- Outdoor fitness Katlijk
- Gymzaal Oranjewoud

<p>Voordelen van deze richting: Elk dorp eigen accommodatie Geschikt voor ongebonden sport Groter = betere voorzieningen Openstellen accommodaties voor inwoners</p>	<p>Nadelen van deze richting: Te weinig kwaliteit Sport verdwijnt uit klein dorp</p>
---	---

Sportvoorzieningen bundelen

Concrete voorbeelden:

- *Fuseren van verenigingen*
- *Meer samenwerking*
- .....

<p>Voordelen van deze richting: Minder bestuursleden Verbreden naar andere verenigingen Bundelen van kader (tussen verenigingen) Bundelen van leden (tussen verenigingen) Vind een verbinder/motivator/key player om Oudeschoot mee te krijgen</p>	<p>Nadelen van deze richting: Verliezen eigen identiteit Leden herkennen zich niet meer</p>
---	--

Verenigingen vitaler maken/houden

Concrete voorbeelden:

- *Voldoende vrijwilligers werven*
- *Voldoende leden werven*
- *Voldoende middelen*
- Professionaliteit

<p>Voordelen van deze richting: Goede trainers/begeleiding Oog voor het individu Hekken weg (buurthuis functie) De 'derde helft' (middel)</p>	<p>Nadelen van deze richting: Contributie hoger</p>
--	--

Verbinding door scholen

Concrete voorbeelden:

- *Voldoende leerlingen*
- .....
- .....

Voordelen van deze richting:	Nadelen van deze richting:
-------------------------------------	-----------------------------------

<< ..... >>

Concrete voorbeelden:

- .....
- .....
- .....

Voordelen van deze richting:	Nadelen van deze richting:
-------------------------------------	-----------------------------------

<< ..... >>

Concrete voorbeelden:

- .....
- .....
- .....

Voordelen van deze richting:	Nadelen van deze richting:
-------------------------------------	-----------------------------------

Opgave: Hoe zorgen we ervoor dat bestaande gebouwen in 2030 duurzaam en toekomstbestendig zijn?

Nb. de groene tekst volgt uit de inbreng tijdens de omgevingsdialoog van maart 2019

- Waar moeten we rekening mee houden?
(trends en ontwikkelingen, kaders, beleid, etc)
- Bevolkingsontwikkeling
  - Rijksbeleid woningmarkt, hypotheek en financiering
  - Ontwikkeling lokale/regionale woningmarkt
  - Beschikbaarheid verschillende technieken voor verduurzaming
  - .....
  - .....

MAAK HET! #INHEERENVEEN

Verduurzamen van bestaande woningvoorraad

Concrete voorbeelden:

- *Isoleren (muur/vloer/dak)* +ventileren
- *Opwekken van duurzame energie (zonnepanelen, zonneboilers)*
- Aandacht voor sociale huurwoningen
- Particuliere huizenbezitters met oude huizen

Voordelen van deze richting:

Toename waarde (A label i.p.v D)
Hoger wooncomfort
Sneller verkocht

Nadelen van deze richting:

In appartementen gebouwen moeilijk draagvlak te krijgen
Financiën

Inspelen op vergrijzing

Concrete voorbeelden:

- *Geschikt maken voor wonen en zorg*
- *Mantelzorgwoningen op het erf*
- Sociaal vangnet in het dorp
- Transport goed regelen

Voordelen van deze richting:

Nadelen van deze richting:

Nieuwe functies voor leegkomende gebouwen

Concrete voorbeelden:

- *Invulling dorpscafés met...*
- *Invulling boerderijen met...*
- *Combineren woonruimte en bedrijf*

Voordelen van deze richting:

Kleinschalige woonvormen creëren
Ouderen
Jongeren
In combinatie met zorg (breed)
Overheid moet bestemmingsplan/
Omgevingsplan faciliteren

Nadelen van deze richting:

Kans op overlast
Waarde afboeking voor eigenaren

Inspelen op kleinere huishoudens/starters

Concrete voorbeelden:

- Tiny houses
- Appartementen in bestaande gebouwen
- ....

Voordelen van deze richting:

Nadelen van deze richting:

<< ..... >>

Concrete voorbeelden:

- .....
- .....
- .....

Voordelen van deze richting:

Nadelen van deze richting:

<< ..... >>

Concrete voorbeelden:

- .....
- .....
- .....

Voordelen van deze richting:

Nadelen van deze richting: